

**КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА**

Інститут філології
Кафедра германської філології та перекладу

"ЗАТВЕРДЖУЮ"
Заступник директора
з навчальної роботи

" ____ " _____ 20__ року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Історія першої мови
для студентів

галузь знань	<i>03 гуманітарні науки</i>
спеціальність	<i>035 філологія</i>
освітній рівень	<i>бакалавр</i>
освітня програма	<i>Шведська філологія, англійська мова та нідерландська мова</i>
вид дисципліни	<i>обов'язкова навчальна дисципліна</i>

Форма навчання	<i>денна</i>
Навчальний рік	<i>2019–2020</i>
Семестр	<i>4</i>
Кількість кредитів ECTS	<i>2</i>
Мова викладання, навчання та оцінювання	<i>шведська</i>
Форма заключного контролю	<i>іспит</i>

Викладачі: *Стасюк Олександр Сергійович, кандидат філологічних наук, доцент*

Пролонговано: на 20__/20__ н.р. _____ (_____) " __ " _____ 20__ р.
на 20__/20__ н.р. _____ (_____) " __ " _____ 20__ р.

КИЇВ — 2019

Розробники: *Стасюк Олександр Сергійович, кандидат філологічних наук, доцент*

ЗАТВЕРДЖЕНО
Завідувач кафедри
германської філології
та перекладу
_____ (_____)

Протокол № __ від "__" _____ 20__ року

Схвалено науково-методичною комісією Інституту філології

Протокол № __ від "__" _____ 20__ року

Голова науково-методичної комісії _____ (_____)

"____" _____ 20__ року

ВСТУП

1. Мета дисципліни — ознайомлення студентів із основними тенденціями розвитку шведської мови, писемними джерелами, що відображають розвиток шведської мови, становлення її фонетичної та граматичної системи, орфографії, словникового складу, системи функціональних стилів та жанрових різновидів. Набуття навичок аналізу текстів, що належать до різних етапів розвитку шведської мови.

2. Попередні вимоги до опанування або вибору навчальної дисципліни: Навчальна дисципліна “Історія першої мови” базується на теоретичних знаннях студентів, набутих під час вивчення курсів “Мовознавство” та “Вступ до спеціалізації (перша мова)”, практичних мовних та комунікативних навичках, набутих під час вивчення практичного курсу першої мови, а також базових знаннях з історії Швеції, здобутих під час вивчення курсу “Лінгвокраїнознавство країн першої мови”.

3. Анотація навчальної дисципліни — дисципліна “Історія першої мови” розпочинається ознайомленням студентів з процесом виникнення шведської мови та періодизацією її розвитку. Після цього послідовно розглядаються фонетичні, орфографічні, граматичні та лексичні особливості шведської мови на кожному етапі її розвитку — класичної давньошведської мови, пізньої давньошведської мови, ранньої та пізньої новошведської мови, а також новітньої шведської мови. Теоретичні положення ілюструються текстами, що належать до різних етапів розвитку шведської мови. Студенти аналізують такі тексти та уривки з них: Ранній Західно-Йотський закон, Хроніка Еріка, Біблія Густава Васи, Шведський Аргус Улуфа фон Даліна тощо. Завершується курс оглядом основних тенденцій розвитку сучасної шведської мови, зокрема впливу англійської мови на її розвиток, та ознайомленням з лінгвістичною футурологією — наукою, що намагається передбачити, як мова виглядатиме в майбутньому.

4. Завдання — здобуття студентами знань про основні тенденції розвитку шведської мови, писемні джерела, що відображають розвиток шведської мови, становлення її фонетичної та граматичної системи, орфографії, словникового складу, системи функціональних стилів та жанрових різновидів. Набуття навичок аналізу текстів, що належать до різних етапів розвитку шведської мови.

Курс спрямований на розвиток фахових компетентностей спеціальності, визначених Стандартом вищої освіти: базові уявлення про мову як особливу знакову систему, її природу та функції, про генетичну і структурну типологію мов світу; фонетичний, лексичний, граматичний рівні мови; розуміння значення всіх підсистем мови для вироблення вмінь аналізувати мовні одиниці, визначати їх взаємодію та характеризувати мовні явища і процеси, що їх зумовлюють.

5. Результати навчання за дисципліною

Код	Результат навчання (1. знати; 2. вміти; 3. комунікація; 4. автономність та відповідальність)	Форми (та/або методи і технології) викладання і навчання	Форми і методи оцінювання та пороговий критерій оцінювання (за необхідності)	Відсоток у підсумковій оцінці з дисципліни
1.1.	Періодизацію історії шведської мови	Лекція	Контрольна робота	2,5%
1.2.	Джерела відомостей про розвиток шведської мови	Лекція	Контрольна робота	2,5%
1.3.	Джерела поповнення словникового складу шведської мови за рахунок запозичень	Самостійна робота	Доповідь	10%
1.4.	Фонетичні, орфографічні, граматичні та лексичні особливості класичної давньошведської мови	Лекція	Контрольна робота	5%
1.5.	Фонетичні, орфографічні, граматичні та лексичні особливості пізньої давньошведської мови	Лекція	Контрольна робота	5%
1.6.	Фонетичні, орфографічні, граматичні та лексичні особливості ранньої новошведської мови	Лекція	Модульна контрольна робота	5%
1.7.	Фонетичні, орфографічні, граматичні та лексичні особливості пізньої новошведської мови	Лекція	Модульна контрольна робота	5%
1.8.	Основні тенденції розвитку сучасної шведської мови	Лекція	Модульна контрольна робота	5%
2.1.	Аналізувати давньошведські тексти	Практичні заняття	Контрольна робота	10%
2.2.	Аналізувати новошведські тексти	Практичні заняття	Модульна контрольна робота	5%

Код	Результат навчання (1. знати; 2. вміти; 3. комунікація; 4. автономність та відповідальність)	Форми (та/або методи і технології) викладання і навчання	Форми і методи оцінювання та пороговий критерій оцінювання (за необхідності)	Відсоток у підсумковій оцінці з дисципліни
4.1.	Самостійно читати й аналізувати тексти, що належать до різних періодів розвитку шведської мови	Самостійна робота	Модульна контрольна робота	5%

6. Співвідношення результатів навчання дисципліни із програмними результатами навчання

Програмні результати навчання	Результати навчання дисципліни											
	1.1	1.2	1.3	1.4	1.5	1.6	1.7	1.8	2.1	2.2	4.1	
ПРН 2. Ефективно працювати з інформацією: добирати необхідну інформацію з різних джерел, критично аналізувати й інтерпретувати її, впорядковувати, класифікувати й систематизувати.			+									+
ПРН 3. Організувати процес свого навчання й самоосвіти.			+									+
ПРН 11. Знати історію шведської мови і літератури.	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ПРН 14. Аналізувати мовні одиниці, визначати їх взаємодію та характеризувати мовні явища і процеси, що їх зумовлюють.									+	+		+
ПРН 17. Здійснювати лінгвістичний аналіз текстів різних стилів і жанрів.									+	+		+
ПРН 19. Демонструвати знання з лінгвістики.	+	+	+	+	+	+	+	+				

7. Схема формування оцінки

7.1. Форми оцінювання студентів:

Семестрову кількість балів формують бали, отримані студентом у процесі засвоєння матеріалу з усіх тем змістового модуля за допомогою таких

форм контролю: написання контрольної роботи та підсумкової модульної контрольної роботи.

Оцінювання за формами контролю:

	<i>Min. — 60 балів</i>	<i>Max. — 100 балів</i>
Контрольна робота РН 1.1–1.2, 1.4–1.5, 2.1	15	25
Доповідь РН 1.3	6	10
Підсумкова модульна контрольна робота РН 1.6–1.8, 2.2	15	25
Іспит	24	40

Підсумкове оцінювання у формі іспиту. Студенти, які під час семестру набрали меншу кількість балів, ніж критично-розрахунковий мінімум — 20 балів — є неатестованими та не допускаються до іспиту.

7.2. Організація оцінювання:

Доповіді проводяться під час вивчення відповідних тем. Контрольна робота (РН 1.1–1.2, 1.4–1.5, 2.1) виконується після вивчення давньошведського періоду розвитку шведської мови.

7.3. Шкала відповідності оцінок:

За 100-бальною шкалою	За національною шкалою
90–100	відмінно
75–89	добре
60–74	задовільно
0–59	незадовільно

ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН ЛЕКЦІЙ ТА ПРАКТИЧНИХ (СЕМІНАРСЬКИХ)
ЗАНЯТЬ

ТЕМИ	Кількість годин		
	Лекції	Практичні (семінар- ські) заняття	Самостій- на робота
<i>Лекція 1–2</i> Періодизація історії шведської мови. Класична давньошведська мова. Джерела відомостей про класичну давньошведську мову. Граматика класичної давньошведської мови. Іменні частини мови. Дієслово. Синтаксис	4		4
<i>Практичне заняття 1–2</i> Класична давньошведська мова. Аналіз тексту “Äldre västgöotalagen”. Аналіз тексту “Erikskrönikan”		4	4
<i>Лекція 3–4</i> Пізня давньошведська мова. Джерела відомостей про пізню давньошведську мову. Орфографія і фонетика пізньої давньошведської мови. Граматика пізньої давньошведської мови. Словотвір пізньої давньошведської мови. Словниковий склад пізньої давньошведської мови	4		4
<i>Практичне заняття 3</i> Пізня давньошведська мова. Аналіз тексту “Engelbrektsvisan”		2	2
<i>Лекція 5–6</i> Рання новошведська мова. Мова Біблії. Орфографія і фонетика ранньої новошведської мови. Граматика ранньої новошведської мови. Словниковий склад ранньої новошведської мови	4		4

ТЕМИ	Кількість годин		
	Лекції	Практичні (семінарські) заняття	Самостійна робота
<i>Практичне заняття 4</i> Аналіз тексту “Ur Gustav Vasas Bibel”		2	2
<i>Практичне заняття 5</i> Аналіз тексту “Hästtjuven Markus”		2	2
<i>Лекція 7</i> Пізня новошведська мова. Орфографія і фонетика. Граматика. Словниковий склад	2		2
<i>Практичне заняття 6</i> Аналіз тексту “Ur Argus”		2	4
<i>Лекція 8</i> Тенденції розвитку сучасної шведської мови. Лінгвістична футурологія	2		2
Підсумкова модульна контрольна робота		2	
ВСЬОГО	16	14	30

Всього — 60 год.

З них лекції — 16 год.

практичні заняття — 14 год.

самостійна робота — 30 год.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛИТЕРАТУРА

Основна:

1. *Bergman G.* Kortfattad svensk språkhistoria / Gösta Bergman. — Lund : Studentlitteratur, 2013. — 255 s.
2. *Moberg L.* Svenskan i tusen år. Glimtar ur svenska språkets utveckling / Lena Moberg, Margareta Westman. — Lund : Studentlitteratur, 2013. — 208 s.

Додаткова:

3. *Campbell L.A.* A Glossary of Historical Linguistics / Lyle Campbell, Mauricio J. Mixco. — Edinburgh : Edinburgh Univ. Press, 2007. — 237 p.
4. *Haugen E.* The Scandinavian Languages. An Introduction to their history / Einar Ingvald Haugen. — London : Faber and Faber, 1976. — 507 p.
5. *Hellquist E.* Svensk etymologisk ordbok / Elof Hellquist. — Lund : Gleerups, 1980. — 1484 p.
6. *The Nordic Languages.* An International Handbook of the History of the North Germanic Languages / Ed. by Oskar Bandle (main editor). — Berlin; N.Y. : Walter de Gruyter, 2005. — Vol. 1. — P. 1–1057.
7. *The Nordic Languages.* An International Handbook of the History of the North Germanic Languages / Ed. by Oskar Bandle (main editor). — Berlin; N.Y. : Walter de Gruyter, 2005. — Vol. 2. — P. 1058–2208.
8. *Pamp B.* Svensk språk- och stilhistoria / Bengt Pamp. — Lund : Gleerup, 1971. — 255 p.
9. *Svensson J.* Kommunikationshistoria. Om kommunikationsmiljön i Sverige under fem sekler / Jan Svensson. — Lund : Studentlitteratur, 1988. — 183 s.
10. *Wessén E.* Svensk språkhistoria I. Ljudlära och ordböjningslära / Elias Wessén. — Stockholm : Almqvist & Wiksell, 1957. — 231 s.
11. *Wessén E.* Svensk språkhistoria II. Ordbildningslära / Elias Wessén. — Stockholm : Almqvist & Wiksell, 1965. — 173 p.
12. *Wessén E.* Svensk språkhistoria III. Grundlinjer till en historisk syntax / Elias Wessén. — Stockholm : Almqvist & Wiksell, 1965. — 345 p.